

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 189/2019-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. apríla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 1/2006 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 1/2006.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že na základe žaloby sťažovateľa podanej okresnému súdu 2. januára 2006 sa proti žalovanému [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“) vedie konanie pod sp. zn. 13 C 1/2006 (ďalej len „namietané konanie“) o náhradu škody vo výške 20 912,17 € s prísl. Žalovaný bol súdom ustanoveným správcom konkurznej podstaty úpadcu spoločnosti [REDAKOVANÉ] v konkurze, v ktorej bol sťažovateľ zamestnaný. Žalovaná suma mala predstavovať jeho nevyplatenú mzdu za 24 mesiacov. Okresný súd uznesením č. k. 13 C 1/2006-205 z 23. februára 2010 prerušil namietané konanie do právoplatného skončenia konkurzného konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7 K 223/2000 (ďalej len „konkurzné konanie“).

3. Sťažovateľ ďalej uvádza, že ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 398/2012 z 13. decembra 2012 vyslovil porušenie sťažovateľovho práva na prerokovanie konkurzného konania bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 € a náhradu trov konania.

4. Pre namietané konanie je však podstatné, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] bola 21. novembra 2018 ex offo vymazaná z obchodného registra okresného súdu. Okresný súd 28. novembra 2018 doručil sťažovateľovi predvolanie na informatívny výsluch nariadený na 29. november 2018. V deň doručenia predvolania sťažovateľ utrpel infarkt srdca a z neúčasti na informatívnom výsluchu sa dodatočne ospravedlnil. V uznesení č. k. 13 C 1/2006-329 z 10. januára 2019 okresný súd okrem iného rozhodol aj o pokračovaní v namietanom konaní, ktoré bolo prerušené, pretože konkurzné konanie bolo 1. novembra 2018 právoplatne skončené. Nadväzne okresný súd 5. marca 2019 nariadil pojednávanie na 4. apríl 2019.

5. Namietané konanie ako celok trvá už viac ako 13 rokov, v čom vidí sťažovateľ porušenie svojich práv. Preto navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na pojednanie

veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod č.k. 13C/1/2006 porušené boli.

2. Okresnému súdu Trnava sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č.k. 13C/1/2006 konal bez zbytočných prieťahov .

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadošťačenie v sume 13 000,- Eur, ktoré je Okresný súd Trnava povinný vyplatiť mu do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 326,66 Eur, ktoré je Okresný súd Trnava povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne - advokátky JUDr. Emilie Korčekovej do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu. “

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu

na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prerokovaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

12. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010), a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne.

III.

13. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 1/2006 trvajúcim ku dňu podania ústavnej sťažnosti 13 rokov.

14. Ústavný súd v prvom rade uznáva, že trvanie namietaného konania sa javí byť neprimerane dlhé. Na druhej strane je však potrebné uviesť, že doterajšia celková dĺžka namietaného konania nie je dôsledkom nečinnosti alebo neefektívnej činnosti okresného súdu, ale najmä dôsledkom toho, že od 7. apríla 2010 do 1. novembra 2018 (t. j. 8 rokov a 7 mesiacov) bolo namietané konanie zo zákona prerušené do právoplatného skončenia konkurzného konania. Postupu okresného súdu v namietanom konaní teda bránila zákonná prekážka. Bezprostredne po jej odpadnutí okresný súd pokračoval v namietanom konaní predvolaním sťažovateľa na informatívny výsluch, ktorý sa mal uskutočniť 29. novembra 2018. Z ospravedlniteľných zdravotných dôvodov na strane sťažovateľa sa však tento úkon neuskutočnil. Okresný súd nadväzne nariadil vo veci pojednávanie na 4. apríl 2019. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že pred otvorením tohto pojednávania zoberal sťažovateľ žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. Okresný súd následne vyhlásil uznesenie, ktorým konanie zastavil a rozhodol o trovách konania. Po vyhlásení a odôvodnení tohto uznesenia sa sťažovateľ, ako aj žalovaný vzdali práva podať proti rozhodnutiu odvolanie.

15. Z viacerých doterajších rozhodnutí ústavného súdu vyplynuli závery, v zmysle ktorých o zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti smerujúcej proti zbytočným prietahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (v danom prípade okresný súd) porušoval základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08). Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti môže napokon vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol

pred podaním ústavnej sťažnosti (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia ústavnej sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06, III. ÚS 368/2018).

16. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie týchto práv označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať (pozri I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde], pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESĽP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

17. Pre posúdenie sťažovateľovej veci sú teda, vzhľadom na už uvedené, podstatné dve okolnosti. Prvou okolnosťou je to, že namietané konanie reálne netrvalo tak dlho, pretože jeho prejednaníu bránila zákonná prekážka, po odpadnutí ktorej okresný súd vo veci pokračoval. Druhou podstatnou okolnosťou je to, že o žalobe sťažovateľa sa už rozhodlo konečným spôsobom na pojednávaní uskutočnenom 4. apríla 2019, teda v deň, keď bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť. Strany sporu sa vzápätí vzdali práva podať proti uzneseniu o zastavení konania odvolanie, čím bola odstránená aj prípadná právna neistota sťažovateľa. Za daných okolností už preto nemôže objektívne dochádzať k tvrdenému, resp. namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv postupom okresného súdu.

18. Na základe uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti (primerané finančné zadost'učinenie a trovy konania), keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2019